

Efterløn – feriesagen

Hovedbegivenhedsforløb

Før 1.1. 2004	Ændring af ferieloven forberedes og vedtages i folketinget. Efter ændringen kan lønmodtagere – under visse betingelser – undlade at holde ferie og hæve feriepengene efter ferieåret. Det blev derved muligt for lønmodtagere, både at modtage løn og feriepenge på samme tid, når feriepengene hæves efter ferieåret. Sagt på en anden måde, det blev muligt at modtage dobbeltforsørgelse. Topembedsmænd overvejer hvordan man kan forhindre dobbeltforsørgelsen, hvis lønmodtageren er overgået til en offentlig ydelse efter ferieåret, samtidig med at feriepengene udbetales. Problemet er åbenbart for efterlønnere: Ifølge reglerne modregnes de for efterløn, når ferie afholdes i ferieåret. Det vil forekomme mærkeligt, hvis der ikke også modregnes efter ferieåret, hvis pengene udbetales her. Imidlertid besluttes det alene at stoppe dobbeltforsørgelsen i forhold til personer, der i ferieåret har modtaget dagpenge, kontanthjælp eller børnepasningsorlovsydelse. De bliver modregnet i selve feriepengene, hvis de ikke har hævet dem i ferieåret. Men der sker ikke noget i forhold til efterløn – selvom problemstillingen drøftes og reguleringsredskaber overvejes.
Efter 1.1. 2004.	Ferieloven træder i kraft. I strid med §88 i Arbejdsløshedsforsikringsloven¹ modtager a-kasserne ikke information om problemstillingen feriepenge kontra efterløn. Dette uanset at Arbejdsdirektoratet er ansvarlig for både reglerne efter arbejdsløshedsforsikringsloven og ferieloven.
Sommeren 2005	Efter henvendelse fra en a-kasse, analyserer AK-Samvirke samspillet mellem reglerne for ferie og efterløn. Konklusionen er, at der ikke skal modregnes for udbetalte feriepenge i efterlønnen, når feriepengene udbetales efter ferieåret. Modsat når de udbetales i ferieåret. AK-Samvirke udsender meddelelse herom til a-kasserne.
Sep. 2005	Malernes A-kasse og Sundhedsorganisationernes A-kasse forespørger skriftligt Arbejdsdirektoratet (AD) om problemstillingen. AD bekræfter AK-Samvirkes analyse overfor de to a-kasser, men meddeler ikke de øvrige a-kasser om den retlige tilstand.
Marts 2006	Ældresagen rejser sagen i medierne (JP og DR). Sagen rejses i Ydelsesudvalget under Beskæftigelsesrådet. Ældresagen truer med at lægge sag an mod a-kasserne.
April 2006	Ydelsesudvalget drøfter hasteudspil fra AD om ændre bekendtgørelse om fleksibel efterløn for at "lukke hullet". Samråd med beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen i Arbejdsmarkedsudvalget. Mange spørgsmål til ministeren. Han svarer bl.a. i strid med kendsgerningerne, at ministeriet ikke var opmærksom på "hullet" under lovbehandlingen (ferieloven før 2004).
1. maj 2006	Den ny bek. om fleksibel efterløn træder i kraft og hullet lukkes.
5. sep. 2006	Arbejdsmarkedets Ankenævn giver klager medhold: Man har krav på information om, at feriepengene kunne hæves efter ferieåret, så modregning i efterlønnen kunne undgås. A-kasserne har ikke truffet forkerte afgørelser, men undladt at informere om "hullet". AD har heller ikke informeret i offentlig pjece om feriepenge, herunder om samspillet med efterløn.
5.- 6. september 2006	Arbejdsdirektoratets direktør og beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen melder ud, at a-kasserne ikke kan få refusion for efterbetaling af modregnet efterløn
20. september 2006	På et møde med alle a-kasserne ændrer beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen signaler og oplyser, at AD overvejer hvordan der kan skabes hjemmel til at give a-kasserne refusion for efterbetaling af efterløn

¹ § 88. Direktøren for Arbejdsdirektoratet fører tilsyn med de anerkendte arbejdsløsheds-kasser. Tilsynet omfatter kassernes administration, økonomi, regnskaber og revision samt kassernes medlemmer. Direktøren er endvidere kasserne behjælpelig med oplysning og vejledning

1. december 2006	Beskæftigelsesministeriet udtager stævning ved Østre Landsret mod Arbejdsmarkedets Ankenævn (AMA) med påstand om, at nævnets afgørelse er ugyldig.
5. februar 2007	Ankenævnets advokat fremsender svarskrift med principal påstand om at sagen afvises og sekundært at Ankenævnet frifindes.
30. maj 2007	AK-Samvirke udtager stævning mod Arbejdsdirektoratet og Beskæftigelsesministeriet med krav om refusion for a-kasserne
12. september 2007	Retsmøde og procedure i Østre Landsret i ministeriets sag mod Arbejdsmarkedets Ankenævn. Proceduren angår alene AMA's påstand om, at sagen bør afvises.
31. oktober 2007	Østre Landsret afsiger dom: Beskæftigelsesministeriets sag mod AMA afvises på grund af manglende søgsmålskompetence. Dommen fastslår, at ministeriet hverken har retlig eller økonomisk interesse i sagen. Dels kan ministeriet selv ændre reglerne og dels var ministeriet ikke er retligt forpligtet til at friholde a-kasserne for omkostningerne.
November 2007	Under valgkampen til folketingsvalget meddeler beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen, at han vil give a-kasserne refusion i sagerne.
13. december 2007	Finansudvalget godkender aktstykke 83: Beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen får lov til at bruge 450-600 mio. kr., til at refundere a-kasserne. Det gælder både i de sager, hvor a-kasserne har vejledt efterlønsmodtagere forkert, og i de sager, hvor a-kasserne ikke aktivt har informeret efterlønsmodtagere om muligheden for at undgå fradrag i efterlønnen ved udbetaling af feriepenge
20. december 2007	Arbejdsdirektoratet udsender Rundskrivelse 70/07 som direkte opfølgning på aktstykke 83. Heri får a-kasserne besked på at gennemgå klagesagerne og foretage re- aludligning. Dvs. vejlede og eventuelt foretage efterbetaling af efterløn i de sager, hvor a-kasserne ikke har vejledt medlemmerne eller givet medlemmet forkert vejledning om muligheden for at få udbetalt feriepenge uden fradrag i perioden 1. januar 2004 til 21. marts 2006. A-kasserne får ret til refusion i de sager, ”der er omfattet af komplekset”.
13. marts 2008	Arbejdsmarkedets Ankenævn (AMA) træffer afgørelse om, at et medlem på "gammel efterløn" også kan benytte hullet. Gammel efterløn omfatter medlemmer fyldt 60 år før 1. juli 1999. Disse medlemmer skulle oprindeligt helt forlade arbejdsmarkedet, for at overgå til efterløn, bortset fra at de kunne arbejde i indtil 200 timer årligt uden fradrag i efterlønnen. I relation til ferieloven ville de altid få udbetalt feriepengene kontant inden overgangen til efterløn, fordi de havde forladt arbejdsmarkedet. Der var desuden hjemmel til, at feriepenge udbetalt på denne måde inden overgangen til efterløn, ville medføre fradrag i efterlønnen. Imidlertid kunne disse medlemmer vælge at overgå til den nye "fleksible" efterløn. Herefter kan de arbejde ubegrænset, dog med fradrag i efterlønnen. Samtidig vil de nu have mulighed for at udnytte hullet, fordi de nu ikke har forladt arbejdsmarkedet. Det var det AMAs afgørelse fastslog. A-kasserne skulle derfor have vejledt disse medlemmer, at de også kunne benytte ”hullet” for ferie i den periode, hvor hullet var åbent.
8. maj 2008	AK-Samvirke hæver sagen mod Arbejdsdirektoratet og Beskæftigelsesministeriet med henvisning til aktstykke 83, fordi ministeriet nu vil udbetale refusionen til a-kasserne. Ministeriet meddeler dog retten, at man ikke anser sig for at være forpligtet hertil. Retten finder på den baggrund ikke tilstrækkeligt grundlag for at kunne fastslå, om aktstykke 83 kan sidestilles med, at de ministeriet har taget bekræftende til genmæle. Det betyder, at ministeriet i relation til sagens omkostninger ikke blev anset som den tabende part.
10. september 2008	Rigsrevisionen afgiver beretning om udbetaling af uhævede feriepenge til efterlønsmodtagere. Det anføres bl.a. i beretningen: ”Rigsrevisionen finder, at Beskæftigelsesministeriet ikke har håndteret ændringen af ferieloven tilfredsstillende, da ændringen skabte mulighed for dobbeltforsørgelse for efterlønsmodtagere. Ministeriet burde under forarbejdet til ferieloven have foretaget en grundigere undersøgelse af konsekvenserne af den ændrede ferielov, herunder hvem der ville blive berørt af lovændringen. Da ministeriet var bekendt med, at der med ændringsforslaget blev skabt mulighed for, at efterlønsmodtagere kunne få udbetalt feriepenge uden fradrag i efterlønnen, ville det have været hensigtsmæssigt,

	om ministeriet havde sikret, at a-kasserne var opmærksomme på dette.”
17. september 2008	Statsrevisorerne påtaler, at Beskæftigelsesministeriets lovforberedende arbejde med ændring af ferieloven var præget af manglende grundighed og forudseenhed.
14. november 2008	Arbejdsdirektoratet giver i Rundskrivelse 42/08 a-kasserne besked på, at vejlede og eventuelt efterbetale efterløn til medlemmer på ”gammel efterløn”, som ved at overgå til fleksibel efterløn kunne benytte muligheden for at få udbetalt ”uhævede feriepenge”. Samtidig meddeler direktoratet, at a-kasserne ikke vil få refusion i disse sager
9. december 2008	AK-Samvirke retter henvendelse til ministeren for at få ændret rundskrivelse 42/08 for så vidt angår refusionsspørgsmålet.
9. januar 2009	Ministeriet afviser AK-Samvirkes henvendelse om refusion til a-kasserne med henvisning til, at man er klageinstans til direktoratets afgørelser. Ministeriet anfører dog i besvarelsen, at man er enig med direktoratet i, at sagerne om gammel efterløn ikke er omfattet af aktstykke 83.
20. januar 2009	Beskæftigelsesministeren tager statsrevisorernes kritik til efterretning og oplyser samtidig, at ”der samlet er 48.862 medlemmer, der har været berørt af problemstillingen. Ved udgangen af 2008 har a-kasserne oplyst, at 47.989 af disse sager er afsluttet, hvilket svarer til 98,2 % af alle sagerne. Der er indtil 30. december 2008 udbetalt refusion for efterbetalt efterløn på 398.980.461 kr. og 131.532.242 kr. i renter. Alt i alt 530.512.703 kr. Jeg forventer derfor, at den totale omkostning for staten holder sig inden for skønnet på 450-600 mio. kr.”
9. februar 2009	Rigsrevisor afgiver notat til statsrevisorerne, hvor rigsrevisor udtaler, at ”Jeg finder beskæftigelsesministerens redegørelse tilfredsstillende. Jeg vil fortsat følge sagen for så vidt angår afviklingen af samtlige sager, de samlede omkostninger for staten samt afklaringen af, om de nye sagstyper fører til yderligere omkostninger for Beskæftigelsesministeriet. Desuden vil jeg også følge ministeriets erfaringer med at udarbejde systematiske risikovurderinger af det lovforberedende arbejde.”
Marts 2009	De første sager om manglende refusion til a-kasserne indbringes for beskæftigelsesministeriet.
20. maj 2009	AK-Samvirke skriver via foreningens advokat til beskæftigelsesminister Inger Støjberg. AK-Samvirke anmoder om på et møde med ministeren, at få lejlighed at redegøre for problemet med den manglende refusion til a-kasserne.
22. juni 2009	Beskæftigelsesminister Inger Støjberg svarer via Kammeradvokaten, at man ikke finder grundlag for at mødes med AK-Samvirke om disse sager. Sagerne er under behandling i ministeriet og man ønsker ikke at kommentere de konkrete sager. Kammeradvokaten giver dog udtryk for, at a-kasserne jo blot kan anlægge sag mod Arbejdsmarkedets Ankenævn, hvis man er utilfreds med ikke at få refusion.
1. august 2009	Arbejdsmarkedets Ankenævn nedlægges og afgørelseskompetencen overflyttes til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg.
Nov.-december 2009	AK-Samvirke rykker ministeriet for svar i klagesagerne om manglende refusion for medlemmer på gammel efterløn.
Februar 2010	Der er fortsat ikke modtaget afgørelse fra beskæftigelsesministeriet i sagerne om manglende refusion...